

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 153/23

Λουξεμβούργο, 4 Οκτωβρίου 2023

Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου στην υπόθεση T-77/20 | Ascenza Agro και Industrias Afrasa κατά Επιτροπής

Το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει την προσφυγή κατά της μη ανανέωσης της έγκρισης της δραστικής ουσίας chlorpyrifos-méthyl, η οποία χρησιμοποιείται σε φυτοπροστατευτικά προϊόντα

Δύο παραγωγοί φυτοπροστατευτικών προϊόντων, η πορτογαλική επιχείρηση Ascenza Agro και η ισπανική επιχείρηση Industrias Afrasa, προσέβαλαν ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης την απόφαση που εξέδωσε η Επιτροπή, τον Ιανουάριο του 2020¹, περί μη ανανέωσης της έγκρισης της δραστικής ουσίας chlorpyrifos-méthyl (στο εξής: ουσία CHP-méthyl). Η ουσία CHP-méthyl είναι δραστική ουσία που χρησιμοποιείται στα φυτοπροστατευτικά προϊόντα για την καταπολέμηση επιβλαβών οργανισμών και για την αντιμετώπιση της ανάπτυξης τέτοιων οργανισμών στα αποθηκευμένα σιτηρά καθώς και στις κενές αποθήκες. Ανήκει σε ομάδα χημικών προϊόντων που ονομάζονται οργανοφωσφορικά, στην οποία ανήκει επίσης μια άλλη δραστική ουσία, με την ονομασία chlorpyrifos (χλωροπυριφός).

Στο πλαίσιο της **εκτίμησης των** συνδεόμενων με την ουσία CHP-méthyl **κινδύνων για την ανθρώπινη υγεία**, η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA) **έκρινε ότι δεν πληρούνταν οι απαιτήσεις της Ένωσης για την προστασία της ανθρώπινης υγείας**². Συγκεκριμένα, από την ως άνω εκτίμηση προκύπτει ότι δεν μπορούσε να αποκλειστεί η πιθανή γονιδοτοξική ικανότητα της ουσίας CHP-méthyl και ότι είχαν εκφραστεί ανησυχίες σχετικά με την αναπτυξιακή νευροτοξικότητα της ουσίας αυτής.

Τον Δεκέμβριο του 2019, στο πλαίσιο συνάντησης της **μόνιμης επιτροπής φυτών, ζώων, τροφίμων και ζωοτροφών**, τα κράτη μέλη διατύπωσαν, με ειδική πλειοψηφία, θετική γνώμη για τη μη ανανέωση της έγκρισης της ουσίας CHP-méthyl.

Στις 10 Ιανουαρίου 2020, η Επιτροπή αποφάσισε να μην ανανεώσει ούτε την έγκριση της ουσίας CHP-méthyl ούτε την έγκριση της ουσίας chlorpyrifos³. Κατόπιν τούτου, η Ascenza και η Afrasa άσκησαν προσφυγή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου όσον αφορά την ουσία CHP-méthyl.

Με τη σημερινή του απόφαση, **το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει την προσφυγή.**

¹ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2020/17 της Επιτροπής, της 10ης Ιανουαρίου 2020, για τη μη ανανέωση της έγκρισης της δραστικής ουσίας chlorpyrifos-méthyl, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά, και για την τροποποίηση του παραρτήματος του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 540/2011 της Επιτροπής (ΕΕ 2020, L 7, σ. 11). Η έγκριση της ουσίας CHP-méthyl από την Επιτροπή, η οποία επρόκειτο αρχικά να λήξει στις 30 Ιουνίου 2016, παρατάθηκε τρεις φορές και τελικά έληξε στις 31 Ιανουαρίου 2020.

² Κανονισμός (ΕΚ) 1107/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με τη διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά και την κατάργηση των οδηγιών 79/117/ΕΟΚ και 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ 2009, L 309, σ. 1).

³ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2020/18, για τη μη ανανέωση της έγκρισης της δραστικής ουσίας chlorpyrifos, σύμφωνα με τον κανονισμό 1107/2009, και για την τροποποίηση του παραρτήματος του εκτελεστικού κανονισμού 540/2011 (ΕΕ 2020, L 7, σ. 14).

Ταυτόχρονα αποφαίνεται επί ορισμένων καινοφανών ζητημάτων στον τομέα των φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

Κατά πρώτον, σε διαδικαστικό επίπεδο, το Γενικό Δικαστήριο διευκρινίζει την έννοια του «**πορίσματος**» που **εκδίδει η EFSA** κατά την έννοια των κανόνων σχετικά με τη διαδικασία ανανέωσης της έγκρισης δραστικής ουσίας ⁴. Αντιθέτως προς όσα υποστηρίζουν οι Ascenza και Afrasa, το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει ότι, **εν προκειμένω, η EFSA εξέδωσε πόρισμα διότι έκρινε ότι η ουσία CHP-methyl δεν πληρούσε τις απαιτήσεις έγκρισης όσον αφορά την ανθρώπινη υγεία**. Πράγματι, **το καθοριστικό στοιχείο προκειμένου να διαπιστωθεί η ύπαρξη πορίσματος κατά την έννοια των εφαρμοστέων κανόνων είναι η έκφραση γνώμης της EFSA όσον αφορά την ικανότητα ορισμένης δραστικής ουσίας να πληροί τις εν λόγω απαιτήσεις, ανεξαρτήτως του χαρακτηρισμού του επίμαχου εγγράφου (εν προκειμένω, δύο «δηλώσεων»).**

Επιπλέον, το Γενικό Δικαστήριο αποσαφηνίζει την επιρροή που ασκεί επί της νομιμότητας της απόφασης της Επιτροπής ⁵ η αιτιολογία ψήφου κράτους μέλους που δόθηκε στο πλαίσιο της γνώμης την οποία εξέδωσε η μόνιμη επιτροπή προτού η Επιτροπή αποφανθεί επί της ανανέωσης της επίμαχης δραστικής ουσίας.

Οι Ascenza και Afrasa ισχυρίζονται ότι ένα μη ουσιώδες στοιχείο, ήτοι η οδηγία ψήφου που έδωσε το Ηνωμένο Βασίλειο ενώπιον της μόνιμης επιτροπής, οδηγία η οποία, κατά την άποψή τους, στηρίζεται σε πολιτικές εκτιμήσεις, διαδραμάτισε αποφασιστικό ρόλο στη λήψη της απόφασης της Επιτροπής. Το Γενικό Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι, μολονότι είναι αληθές ότι η θετική γνώμη της μόνιμης επιτροπής εξασφαλίστηκε με την ψήφο του Ηνωμένου Βασιλείου, η οποία κατέστησε δυνατή την επίτευξη της απαιτούμενης ειδικής πλειοψηφίας, **τα στοιχεία που έλαβε υπόψη το Ηνωμένο Βασίλειο για την ψήφο του δεν ελήφθησαν υπόψη από την Επιτροπή για την έκδοση της απόφασής της περί μη ανανέωσης της έγκρισης της ουσίας CHP-methyl. Το ίδιο ισχύει και για την ψηφοφορία ενώπιον της μόνιμης επιτροπής.**

Κατά δεύτερον, **επί της ουσίας, το Γενικό Δικαστήριο παρέχει, πρώτον, διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή της υποχρέωσης διαφάνειας και της αρχής της προφύλαξης στον τομέα των φυτοπροστατευτικών προϊόντων.**

Το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει, μεταξύ άλλων, ότι **απόκειται στον θιγόμενο διάδικο ο οποίος προβάλλει παράβαση της υποχρέωσης διαφάνειας προς στήριξη αιτήματος για την ακύρωση πράξης γενικής ισχύος της Ένωσης να επικαλεστεί ρητή διάταξη η οποία να του παρέχει διαδικαστικό δικαίωμα και να εντάσσεται στο νομικό πλαίσιο που διέπει την έκδοση της εν λόγω πράξης.**

Όσον αφορά την αρχή της προφύλαξης, το Γενικό Δικαστήριο διευκρινίζει ότι, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζουν οι Ascenza και Afrasa, η εν λόγω αρχή μπορεί να έχει εφαρμογή κατά το στάδιο της εκτίμησης των κινδύνων. Το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι **η προσέγγιση η οποία υιοθετήθηκε στο πλαίσιο της διαδικασίας κατόπιν της οποίας η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση περί μη ανανέωσης της έγκρισης της ουσίας CHP-methyl είναι σύμφωνη με την αρχή της προφύλαξης.** Πράγματι, **η αρχή αυτή συνεπάγεται ότι οι αρχές που είναι επιφορτισμένες με την εκτίμηση των κινδύνων, όπως η EFSA, πρέπει να κοινοποιούν και στην Επιτροπή τις διαπιστώσεις περί αβεβαιότητας στις οποίες καταλήγουν, προκειμένου να παράσχουν στο θεσμικό αυτό όργανο τη δυνατότητα να λάβει, κατά περίπτωση, περιοριστικά μέτρα.** Το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει ότι **από την εκτίμηση του κινδύνου που πραγματοποιήθηκε εν προκειμένω προέκυψαν αβεβαιότητες σχετικές με την προτεινόμενη χρήση της ουσίας CHP-methyl για την ανθρώπινη υγεία.**

Δεύτερον, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι **οι μέθοδοι που χρησιμοποιεί η EFSA κατά την εκτίμηση των**

⁴ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 844/2012, για τον καθορισμό των διατάξεων που απαιτούνται για την εφαρμογή της διαδικασίας ανανέωσης της έγκρισης δραστικών ουσιών, που προβλέπεται στον κανονισμό 1107/2009 (ΕΕ 2012, L 252, σ. 26).

⁵ Υπό τη μορφή κανονισμού όπως ο προσαβλλόμενος εκτελεστικός κανονισμός.

κινδύνων⁶ μπορούν να χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο της εξέτασης της ανανέωσης της έγκρισης δραστικής ουσίας προκειμένου να εκτιμηθούν οι κίνδυνοι που ενέχει μια τέτοια ουσία για την ανθρώπινη υγεία. Ειδικότερα, το Γενικό Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι **η χρήση των μεθόδων αυτών προβλέπεται από το δίκαιο της Ένωσης, διότι έχουν κριθεί αρκούντως αξιόπιστες από επιστημονικής απόψεως.** Το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει επίσης ότι, για να απορριφθεί η αίτηση έγκρισης δραστικής ουσίας ή η αίτηση ανανέωσης τέτοιας έγκρισης, αρκεί να μπορεί να διαπιστωθεί απλή αβεβαιότητα ως προς την ύπαρξη κινδύνου για την ανθρώπινη υγεία. Εκτός αυτού, **οι εν λόγω μέθοδοι συμβάλλουν επίσης στη μείωση των δοκιμών σε ζώα, και επομένως συντελούν στην επίτευξη των σκοπών που επιδιώκει η εφαρμοστέα κανονιστική ρύθμιση στον τομέα της ανανέωσης της έγκρισης δραστικής ουσίας.**

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή ακυρώσεως αποσκοπεί στην ακύρωση πράξεων των οργάνων της Ένωσης που αντιβαίνουν στο δίκαιο της Ένωσης. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τα κράτη μέλη, τα όργανα της Ένωσης και οι ιδιώτες μπορούν να ασκήσουν προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Δικαστηρίου ή του Γενικού Δικαστηρίου. Αν η προσφυγή είναι βάσιμη, η πράξη ακυρώνεται. Το καθού όργανο της Ένωσης οφείλει να καλύψει το ενδεχόμενο κενό δικαίου που δημιουργεί η ακύρωση της πράξεως.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ : Κατά της απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου και εντός δύο μηνών και δέκα ημερών από της κοινοποιήσεώς της μπορεί να ασκηθεί αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου, περιοριζόμενη σε νομικά ζητήματα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Γενικό Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της απόφασης είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της.

Επικοινωνία: Ευαγγελία Λύκου ☎ (+352) 4303 2077

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της απόφασης διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106

Ακολουθήστε μας!

⁶ Πρόκειται, στην υπό κρίση υπόθεση, για τη μέθοδο της συγκριτικής προσέγγισης, η οποία παρέχει τη δυνατότητα να ληφθούν υπόψη για την εκτίμηση των κινδύνων δεδομένα προερχόμενα από μελέτες πραγματοποιηθείσες με άλλη παρόμοια δραστική ουσία (εν προκειμένω, την ουσία chlorpyrifos), και για την προσέγγιση βάσει του βάρους των αποδεικτικών στοιχείων.